

der verhitting niet bereikt. U wilt toch niet aannemen, dat deze slimmerik van een schorpioen maar gauw flauw viel om *F a b r e* tot staking van zijn braderij te bewegen? Dan zou hij een super-Hamlet geweest zijn! Bij de ouden schijnt het weder tot leven komen van een geroosterden schorpioen wel meermalen waargenomen te zijn. De schorpioen toch geldt als een der voorbeelden van de wederopstanding. Dit ziet men, meen ik, naast de phoenix en de salamander in de oude emblemen. Snuitkevers zijn dikwijls het bekende voorbeeld van dieren, die, na meer dan 24 uur in sterke alcohol gedompeld te zijn, toch na eenige dagen weer geheel bijkomen.

Nu nog een enkel woord over wat ik toch maar waag het intellect bij dieren te noemen. U haalt de onbewogen koe aan, die rustig toekijkt hoe haar soortgenoot gedood wordt. Intelligentie moet u zeker niet zoeken bij een door eeuwen domesticatie psychisch geheel gedegeneerd dier. Zijn wilde runderen even passief, wanneer er uit de kudde één door een roofdier besprongen wordt? Toch hebben runderen het niet verder gebracht dan tot kuddevorming met nauwelijks eenige organisatie, wel een der primitiefste levensgemeenschappen. Sporen van beginnend intellect dient men te zoeken bij hoogontwikkelde dieren, zoals apen, spinnen (misschien ook wel schorpioenen!), maar vooral bij de dieren in sterkgevorderde levensgemeenschappen zoals bij mieren. Zijn daar geen aanwijzingen, dat er zelfs een schemering van doodsbegrip kan bestaan? De mier, die al het doode weer gebruikt, maakt een uitzondering voor haar doode nestgenooten. Deze worden in kerkhoven bijeen gebracht. *Escherich* en *Wheeler* denken hier anders over. De mannelijke spin, bij zijn pogingen om tot copulatie te komen, lijkt er van doordrongen, dat dit een hachelijke onderneming is, waarbij zijn leven op het spel staat.

Zoo zullen er wel meer aanwijzingen te vinden zijn, die we maar niet direct opzij kunnen zetten met doodoeners als: „bij dieren bestaat geen intellect”.

Met vriendelijke groeten, steeds gaarne,

D. Mac Gillavry.

Vreemd bezoek op kersen

door

Mej. M. E. MAC GILLAVRY.

Bij het kersenplukken ontdekte ik dit jaar verschillende exemplaren van de Rozenbok, *Aromia moschata* L., die zich tegoed deden aan de overrijpe kersen. Voor een werkelijke schade door deze kevers aan de kersenteelt behoeft men wel niet bevreesd te zijn, vooral doordat zij zo kennelijk op overrijp fruit afkomen, tenzij de kever zou trachten zijn eieren op de kersenstammen te deponeren.

Het is mij niet bekend of dit feit reeds eerder is geconstateerd.

Aalsmeer Oost, Juli 1947.

Merkwaardige behuizing van *Bombus agrorum* F.

door

C. H. DIDDEN.

Op 22 Juli 1947 vond ik een nest van *Bombus agrorum* F., waarvan ik de grootte op ca. 50 exemplaren schatte.

Het nest bevond zich in een hoek van een uitbouw ener leerlooierij en bestond enkel en alleen uit haren van koehuiden en dergelijke. Deze haren zijn „ambtshalve” steeds sterk besmet met bijtende chemicaliën als kalk, zwavelnatrium enz.

Voorts worden in de bewuste uitbouw volgens een bepaald procédé regelmatig chroomlooistoffen geproduceerd, hetgeen gepaard gaat met een grote warmteontwikkeling en een ontwikkeling van gassen en sterke zuurdampen van zwavel- en zoutzuur.

Het merkwaardige is, dat de *Bombus* in dit milieu goed kon gedijen. Waalwijk, St. Antoniusstraat 91, Juli 1947.

Over het optreden van virginopare en sexupare gevleugelden bij *Eriosoma lanigerum* (Hausmann) op appelboompjes in kassen

door

H. J. DE FLUITER,

In den jaarcyclus van de appelbloedluis, *Eriosoma lanigerum* (H a u s m a n n), treden in Europa in de kolonies op appelbomen twee soorten gevleugelden op, n.l. virginopare en sexupare gevleugelden. De nakomelingschap der virginopare gevleugelden bestaat uit longirostrale larven, die, zoals de naam aangeeft, in het bezit zijn van een langen en goed ontwikkelde zuigsnuut (rostrum); zij worden door de moederdieren wederom afgezet op appelbomen en kunnen zich hierop direct vastzuigen om er zich dan verder te ontwikkelen tot ongevleugelde, zich parthenogenetisch voortplantende virginogenieën. De sexupare gevleugelden daarentegen, brengen een arostraal nakomelingschap, n.l. de sexuales, de ♂♂ en ♀♀, voort. Deze zijn niet in het bezit van een rostrum; zij voeden zich dan ook niet. Onder de nakomelingschap der sexupare gevleugelden worden ook wel intermediaire larvenvormen waargenomen; dit zijn dan de z.g. brevirostrale en mediorostrale larven. Een enkele maal vinden wij in de nakomelingschap der „sexupare” gevleugelden naast ♂, ♀ en intermediaire vormen ook nog het zuiver longirostrale larventype.

In Amerika zouden de sexuales door de sexupare gevleugelden afgezet worden op de Amerikaanse iepen (*Ulmus americana*), waarop door de ♀♀ tenslotte dan ook de wintereieren zouden worden gedeponneerd. Hieruit komen dan in het voorjaar de z.g. fundatrixlarven, die zich op de ontluikende iepen verder zouden ontwikkelen. De fundatrix en haar nakomelingschap vormen volgens Amerikaanse opgaven in het voorjaar door haar zuigen op de iepen typische bladmisvormingen, waarin uiteindelijk weer gevleugelden optreden, die naar de appels overvliegen om daarop een longirostraal nakomelingschap voort te brengen, dat zich vastzet en er zich verder ontwikkelt tot de ons bekende, zich wederom parthenogenetisch voortplantende, ongevleugelde appelbloedluizen. In Amerika zouden dus de sexupare gevleugelden van groot belang zijn voor de verspreiding der soort. In Europa echter, waar de Amerikaanse iep zo goed als ontbreekt, en de fundatrixlarven zich niet op een andere iepensoort kunnen ontwikkelen, zijn de sexupare gevleugelden voor de verspreiding van de soort van geen betekenis. In Europa zijn de virginopare gevleugelden daarentegen wel van belang voor de verspreiding van de plaag in onze boomgaarden, omdat hun longirostraal nakomelingschap zich op de appelbomen verder kan ontwikkelen.

In het buitenland (Frankrijk, Zwitserland, Duitsland) treden deze virginopare gevleugelden, zoals uit de onderzoekingen van J a n c k e, M a r c h a l, S c h n e i d e r - O r e l l i & L e u z i n g e r, en anderen gebleken is, regelmatig vrij algemeen en gedurende een vrij lange periode in de maanden Juni t/m Augustus op, als voorlopers van den groten vloed van sexupare gevleugelden, die in grote hoeveelheden in den herfst in de bloedluiskolonies gevormd worden. In tegenstelling met het buitenland,